

Spis treści

Wykaz skrótów	XXIII
Wykaz literatury	XXXI
Wykaz tabel	XXXIII
Wprowadzenie	XXXIX
Część I. Komentarz do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1
Ustawa z 9.6.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.)	3
Dział I. Przepisy ogólne (M. Rączka)	5
Art. 1. [Zakres przedmiotowy]	5
Art. 2. [System pieczy]	8
Art. 3. [Obowiązek wspierania rodziny]	9
Art. 4. [Prawa dziecka]	11
Art. 4a. [Obowiązek wysłuchania dziecka]	14
Art. 5. [Stosowanie]	17
Art. 6. [Wójt]	22
Art. 7. [Przetwarzanie danych osobowych]	22
Dział II. Wspieranie rodziny (M. Rączka, B. Królak)	25
Rozdział 1. Przepisy ogólne (M. Rączka)	25
Art. 8. [Zakres wsparcia]	25
Art. 9. [Działania wspierające]	27
Rozdział 2. Praca z rodziną (M. Rączka)	29
Art. 10. [Podmiot odpowiedzialny, forma]	29

Art. 11. [Wywiad środowiskowy]	31
Art. 12. [Asystent rodziny]	33
Art. 13. [Asystent rodziny – postępowanie karne]	36
Art. 14. [Asystent rodziny – praca z rodziną]	36
Art. 15. [Asystent rodziny – zadania]	37
Art. 16. [Asystent rodziny – prawa]	46
Art. 17. [Asystent rodziny – forma zatrudnienia]	49
Rozdział 3. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka (B. Królak)	54
Art. 18. [Placówka wsparcia dziennego]	54
I. Cel placówki wsparcia dziennego	54
II. Zasięg placówek wsparcia dziennego i podmioty uprawnione do prowadzenia placówek wsparcia dziennego	55
Art. 18a. [Wspólna obsługa ekonomiczno-administracyjna i organizacyjna]	59
I. Zlecenie realizacji obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez gminę lub powiat	59
II. Wymagania wobec kierownika podmiotu, któremu zlecono realizację obsługi	61
Art. 18aa. [Pedagog, psycholog do obsługi placówek wsparcia dziennego]	65
Art. 18b. [Wymagania lokalowe]	66
I. Wymagania lokalowe i sanitarne wobec lokalu, w którym prowadzona ma być placówka wsparcia dziennego	67
II. Potwierdzenie spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych wobec lokalu, w którym prowadzona ma być placówka wsparcia dziennego	67
Art. 18c. [Połączenie placówki wsparcia dziennego z jednostką organizacyjną pomocy społecznej]	68
Art. 19. [Zezwolenie – wydanie]	69
I. Wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego	70
II. Tryb wydania i forma zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego, środki zaskarżenia	71
Art. 20. [Zezwolenie – czas]	73
Art. 21. [Zezwolenie – odmowa]	73
I. Odmowa wydania zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego	74
II. Tryb wydania i forma odmowy zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego, środki zaskarżenia	74
Art. 22. [Zezwolenie – cofnięcie]	75
I. Cofnięcie zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego	76
II. Tryb wydania i forma cofnięcia zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego, środki zaskarżenia	77

Art. 23. [Placówka wsparcia dziennego – rozwinięcie]	78
I. Współpraca placówki wsparcia dziennego z określonymi osobami i podmiotami	79
II. Zasady dotyczące pobytu dziecka w placówce wsparcia dziennego	81
Art. 24. [Placówka wsparcia dziennego – forma]	82
Art. 25. [Placówka wsparcia dziennego – kierownik]	84
I. Kierowanie placówką wsparcia dziennego. Wymagania wobec kierownika placówki wsparcia dziennego	85
II. Skutki wszczęcia przeciwko kierownikowi placówki wsparcia dziennego postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego	92
Art. 26. [Placówka wsparcia dziennego; kwalifikacje]	93
I. Wymagania wobec osób pracujących z dziećmi w placówce wsparcia dziennego	94
II. Skutki wszczęcia przeciwko osobie pracującej z dziećmi w placówce wsparcia dziennego postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego	101
Art. 27. [Placówka wsparcia dziennego]	102
I. Wymagania wobec innych osób zatrudnionych w placówce wsparcia dziennego	102
II. Skutki wszczęcia przeciwko innej osobie zatrudnionej w placówce wsparcia dziennego postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego	104
Art. 28. [Maksymalna liczba dzieci]	104
I. Opieka wychowawcy i wolontariat w placówce wsparcia dziennego	104
II. Regulamin organizacyjny placówki wsparcia dziennego	107
Art. 28a. [Postępowanie kontrolne]	108
I. Organy sprawujące kontrolę i upoważnienie do sprawowania kontroli	109
II. Uprawnienia kontrolne	110
Art. 29. [Pomoc rodziny wspierającej]	111
I. Cel rodziny wspierającej	112
II. Zadania rodziny wspierającej	113
Art. 30. [Ustanowienie rodziny wspierającej]	113
I. Wymagania wobec kandydatów na rodzinę wspierającą	113
II. Ustanowienie rodziny wspierającej	116
Art. 31. [Umowa]	117
I. Umowa z rodziną wspierającą	117
II. Możliwość udzielenia upoważnienia do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umowy z rodziną wspierającą	118
Dział III. Piecza zastępcza (M. Rączka, B. Królak)	119
Rozdział 1. Przepisy ogólne (B. Królak)	119
Art. 32. [Piecza zastępcza]	119

Art. 33. [Piecza zastępcza; zakres]	120
Art. 34. [Forma pieczy zastępczej]	123
Art. 35. [Umieszczenie w pieczy zastępczej]	124
I. Podstawy umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej	125
II. Umowa z art. 35 ust. 2 WspRodzU w sprawie umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w przypadku pilnej konieczności	129
Art. 36. [Zgoda rodziców]	132
Art. 37. [Okres pieczy]	133
I. Maksymalny okres objęcia dziecka pieczą zastępczą	134
II. Możliwość przebywania w pieczy zastępczej po osiągnięciu pełnoletności	134
Art. 38. [Zasądzenie świadczeń alimentacyjnych]	137
I. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	137
II. Status kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie w postępowaniu przed sądem	140
Art. 38a. [Przekazywanie dokumentacji]	141
I. Obowiązek gromadzenia i przekazywania informacji oraz dokumentacji dotyczących dziecka	142
II. Prawo dostępu do informacji oraz dokumentacji dotyczących dziecka	145
Art. 38b. [Kontrola]	146
I. Organy sprawujące kontrolę i właściwość terytorialna zarządu powiatu i zarządu województwa	147
II. Możliwość udzielenia upoważnienia do sprawowania kontroli	148
III. Uprawnienia kontrolne	149
Rozdział 2. Rodzinna piecza zastępcza (M. Rączka)	151
Art. 39. [Formy rodzinnej pieczy]	151
Art. 40. [Zapewnienie całodobowej opieki i wychowania]	154
Art. 41. [Formy rodzin lub domów]	156
Art. 42. [Funkcje rodziny zastępczej]	160
Art. 43. [Szkolenie]	165
Art. 44. [Świadectwo ukończenia szkolenia]	166
Art. 45. [Wniosek]	168
Art. 46. [Rejestr]	170
Art. 47. [Przygotowanie rodziny]	171
Art. 48. [Delegacja]	173

Art. 49. [Obowiązek sprawowania pieczy]	175
Art. 50. [Postępowanie karne]	176
Art. 51. [Systematyczne podnoszenie swoich kwalifikacji]	177
Art. 52. [Delegacja]	177
Art. 53. [Maksymalna liczba dzieci]	178
Art. 54. [Umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej]	179
Art. 55. [Umowy na wniosek]	184
Art. 56. [Limit rodzin na dany rok kalendarzowy]	185
Art. 57. [Zatrudnienie osoby do pomocy]	185
Art. 58. [Pogotowie rodzinne]	187
Art. 59. [Specjalistyczna rodzina zastępcza zawodowa]	188
Art. 60. [Organizacja]	190
Art. 61. [Maksymalna liczba dzieci]	191
Art. 61a. [Umowa o prowadzenie rodzinnego domu dziecka]	192
Art. 62. [Umowa o świadczenie usług]	193
Art. 63. [Nieobecność prowadzącego]	195
Art. 64. [Podstawa zatrudnienia]	196
Art. 65. (<i>uchylony</i>)	197
Art. 66. [Pomoc wolontariuszy]	198
Art. 67. [Łączenie funkcji]	199
Art. 68. [Uprawnienia pracownicze]	200
Art. 69. [Czasowe niesprawowanie opieki]	201
Art. 70. [Kontynuowanie lub podjęcie dodatkowego zatrudnienia]	202
Art. 71. [Niewypełnianie funkcji]	203
Art. 72. [Przeniesienie]	204
Art. 73. [Czasowe niesprawowanie opieki]	205
Art. 74. [Rodzina pomocowa]	206
Art. 75. [Umowa]	207
Art. 76. [Organizator rodzinnej pieczy]	209

Art. 77. [Opieka koordynatora]	212
Art. 78. [Koordynator]	215
Art. 79. [Zatrudnienie koordynatora]	217
Art. 80. [Świadczenie na pokrycie kosztów]	219
Art. 81. [Dodatek]	221
Art. 82. [Świadczenia]	222
Art. 83. [Dofinansowania]	223
Art. 84. [Środki finansowe]	227
Art. 85. [Wynagrodzenie]	228
Art. 86. [Waloryzacja wynagrodzeń i świadczeń]	230
Art. 87. [Przyznanie świadczeń i dodatków]	231
Art. 88. [Świadczenia, dodatki i dofinansowanie do wypoczynku]	237
Art. 89. [Informacja organu o zmianach]	238
Art. 90. [Świadczenia dla opiekunów tymczasowych]	238
Art. 91. [Zadania rady powiatu]	239
Art. 92. [Zwrot świadczeń]	240
Rozdział 3. Instytucjonalna piecza zastępcza (B. Królak)	245
Art. 93. [Instytucjonalna piecza zastępcza]	245
I. Formy sprawowania instytucjonalnej pieczy zastępczej	247
II. Podmioty prowadzące poszczególne formy instytucjonalnej pieczy zastępczej	247
III. Możliwość prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu	250
IV. Możliwość połączenia placówek	251
V. Zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej	252
Art. 93a. [Obsada stanowisk kierowniczych, wymagania]	261
I. Wymagania wobec osoby kierującej jednostką powstałą w wyniku połączenia ...	262
II. Wymagania wobec osób zatrudnionych na kierowniczych stanowiskach urzędniczych w jednostce powstałej w wyniku połączenia	263
Art. 94. [Wspólna obsługa ekonomiczno-administracyjna]	264
I. Zlecenie realizacji obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej placówek opiekuńczo-wychowawczych	265
II. Wymagania wobec dyrektora podmiotu, któremu zlecono realizację obsługi	266
Art. 94a. [Zatrudnianie pedagogów, psychologów]	267

Art. 95. [Maksymalna liczba dzieci]	268
Art. 96. [Współpraca placówki]	278
Art. 97. [Dyrektor placówki]	279
I. Kierowanie placówką opiekuńczo-wychowawczą	281
II. Wymagania wobec dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej	281
III. Skutki wszczęcia przeciwko dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego	292
Art. 98. [Pracownicy]	293
I. Wymagania wobec osób pracujących z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej	295
II. Prawo osób pracujących z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej do korzystania z poradnictwa	304
III. Skutki wszczęcia przeciwko osobie pracującej z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego	304
Art. 99. [Funkcja wychowawcy]	305
I. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej jako wychowawca	306
II. Zatrudnienie osoby/osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	307
III. Możliwość korzystania z pomocy wolontariuszy	308
IV. Zatrudnienie osoby do obsługi i administracji w placówce opiekuńczo-wychowawczej	311
Art. 99a. [Dostęp do dokumentacji]	312
Art. 100. [Praca z dziećmi]	314
I. Praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej	314
II. Obowiązki dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej	319
Art. 101. [Typy placówek opiekuńczo-wychowawczych]	321
Art. 102. [Typ rodzinny]	322
Art. 103. [Typ interwencyjny]	323
I. Zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego	324
II. Przyjęcie i podstawy umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego	324
III. Czas pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego	330
Art. 104. [Wyodrębnienie części organizacyjnej w placówce typu interwencyjnego]	331
Art. 105. [Typ specjalistyczno-terapeutyczny]	332
Art. 106. [Powstanie placówki]	333
I. Wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	335

II. Tryb wydania i forma zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, środki zaskarżenia	338
III. Czas, na jaki wydawane jest zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	340
IV. Cofnięcie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej	340
V. Tryb wydania i forma cofnięcia zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, środki zaskarżenia	341
Art. 107. [Likwidacja]	343
Art. 108. [Przeniesienie dziecka]	344
Art. 109. [Placówka opiekuńczo-terapeutyczna]	345
Art. 110. [Przyjęcie dziecka z innego powiatu]	347
Art. 111. [Interwencyjny ośrodek preadopcyjny]	348
I. Dzieci, które mogą być umieszczane w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	348
II. Limit liczby dzieci	350
III. Maksymalny okres pobytu dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym ..	350
Art. 112. [Zapewnienie specjalistycznej opieki medycznej i rehabilitacji]	350
Art. 113. [Odpowiednie stosowanie przepisów]	351
Art. 114. [Środki finansowe]	353
Art. 115. [Środki finansowe; rozwinięcie]	355
I. Środki finansowe na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	356
II. Dodatek do zryczałtowanej kwoty	358
Art. 116. [Środki finansowe na bieżące funkcjonowanie]	361
Art. 117. [Środki finansowe na utrzymanie lokalu]	364
Art. 118. [Środki finansowe na usługi telekomunikacyjne]	366
Art. 119. [Środki finansowe na bieżące naprawy i remonty]	367
Art. 120. [Środki finansowe na świadczenia opieki zdrowotnej i opóźnienia w nauce]	369
Art. 121. [Stosowanie przepisów]	371
Art. 122. [Kontrola]	373
Art. 122a. [Zakres kontroli]	374
Art. 123–126. (uchylone)	374
Art. 127. [Delegacja]	375

Rozdział 4. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka (B. Królak)	399
Art. 128. [Organizator rodzinnej pieczy]	399
Art. 129. [Cel oceny]	400
Art. 130. [Udział w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka]	401
Art. 131. [Termin przeprowadzenia oceny]	403
Art. 132. [Ocena predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji]	404
Art. 133. [Konsultacje]	404
Art. 134. [Pierwsza ocena rodziny zastępczej]	405
Art. 135. [Zespół]	409
Art. 136. [Dokonanie oceny przez zespół]	410
Art. 137. [Skład zespołu]	411
Art. 138. [Okresowa ocena sytuacji]	413
I. Częstotliwość przeprowadzania okresowej oceny sytuacji dziecka przez zespół ..	414
II. Wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce	414
Art. 139. [Ocena sytuacji dziecka przez dyrektora]	415
Art. 139a. [Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej]	417
Art. 139b. [Wyłączenie zastosowania przepisów ustawy]	424
Dział IV. Pomoc dla osób usamodzielnianych	427
Art. 140. [Pomoc dla osoby usamodzielnianej]	427
Art. 141. [Pomoc na kontynuowanie nauki]	431
Art. 142. [Pomoc na usamodzielnienie]	432
Art. 143. [Wniosek]	436
Art. 144. [Informacja o zmianie]	437
Art. 145. [Złożenie wniosku]	438
Art. 146. [Przyznanie pomocy]	444
Art. 147. [Wyłączenia w pomocy]	446
Art. 148. [Zawieszenie pomocy]	447
Art. 149. [Wysokość pomocy na usamodzielnienie]	448
Art. 150. [Pomoc na zagospodarowanie]	449

Art. 151. [Decyzja]	450
Art. 152. [Odmowa]	451
Art. 153. [Stosowanie przepisów]	453
Dział V. Postępowanie adopcyjne (B. Królak)	457
Art. 154. [Prowadzenie procedur]	457
Art. 155. [Dobro dziecka, poszanowanie praw]	464
I. Dobro dziecka i poszanowanie jego praw jako nadrzędne wartości	464
II. Współpraca ośrodka adopcyjnego ze środowiskiem lokalnym	465
Art. 156. [Zadania ośrodka adopcyjnego]	469
I. Zadania ośrodka adopcyjnego	470
II. Nieodpłatne wykonywanie zadań przez ośrodki adopcyjne	479
Art. 157. [Regulamin organizacyjny ośrodka]	479
Art. 158. [Dyrektor]	480
I. Wymagania wobec dyrektora ośrodka adopcyjnego	481
II. Skutki wszczęcia postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego	485
Art. 159. [Pracownik]	487
I. Wymagania wobec osób pracujących w ośrodku adopcyjnym	487
II. Skutki wszczęcia postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego	492
Art. 160. [Współpraca z kandydatami]	493
I. Współpraca ośrodka adopcyjnego z kandydatami do przysposobienia dziecka ...	494
II. Wsparcie przez ośrodek adopcyjny osób, które przysposobiły dziecko	494
Art. 161. [Dokumentacja]	495
I. Dokumentacja prowadzona przez ośrodek adopcyjny	496
II. Zakres informacji dotyczących kandydatów do przysposobienia dziecka przetwarzanych przez ośrodek adopcyjny	499
III. Zakres informacji dotyczących dzieci zgłoszonych do przysposobienia przetwarzanych przez ośrodek adopcyjny	500
IV. Prawo ośrodków adopcyjnych do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji	501
Art. 162. [Wojewódzki bank danych]	502
Art. 163. [Centralny bank danych]	503
Art. 164. [Zgłoszenie dziecka do przysposobienia]	503
I. Zgłoszenie informacji uzasadniającej zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia	507
II. Czynności wiążące się z kwalifikacją dziecka do przysposobienia	508

Art. 164a. [Karta dziecka]	519
I. Informacje zawarte w karcie dziecka	519
II. Informacje zawarte w metryce prowadzenia sprawy	521
Art. 165. [Przysposobienie rodzeństwa]	522
Art. 166. [Kwalifikacja dziecka do przysposobienia]	523
I. Zakres działań do kwalifikacji	524
II. Obowiązek współpracy ośrodka adopcyjnego przy kwalifikowaniu dziecka do przysposobienia	524
Art. 166a. [Umieszczenie rodzeństwa w jednej rodzinie]	527
Art. 167. [Przysposobienie poza granicami kraju]	529
Art. 168. [Współpraca z organami centralnymi innych państw]	530
Art. 169. [Kontakt z dzieckiem]	532
I. Udostępnienie informacji o dziecku oraz umożliwienie kontaktu z dzieckiem kandydatom do przysposobienia zamieszkałym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej	532
II. Udostępnienie informacji o dziecku oraz umożliwienie kontaktu z dzieckiem kandydatom do przysposobienia zamieszkałym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej	533
Art. 170. [Zawieszenie postępowania]	533
Art. 171. [Informacja o przysposobieniu]	535
Art. 172. [Świadectwo ukończenia szkolenia]	535
I. Obowiązek posiadania świadectwa ukończenia szkolenia organizowanego przez ośrodek adopcyjny – wyjątki	536
II. Program szkolenia kandydatów do przysposobienia dziecka	538
III. Wstępna ocena kandydata do przysposobienia dziecka	539
Art. 173. [Delegacja]	544
Art. 173a. [Szkolenia dla kandydatów]	546
Art. 174. [Informacja o realizacji powierzonych zadań]	549
Art. 174a. [Administrator danych osobowych]	550
Art. 175. [Delegacja]	551
Art. 175a. [Kontrola nad ośrodkami adopcyjnymi]	555
I. Kontrola nad ośrodkami adopcyjnymi – organ sprawujący kontrolę, właściwość terytorialna	556
II. Udzielenie upoważnienia do sprawowania kontroli	556
III. Uprawnienia kontrolne	557

Dział VI. Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (<i>M. Rączka</i>)	559
Art. 176. [Zadania własne gminy]	559
Art. 177. [Zadania zlecone gminy]	561
Art. 178. [Prowadzenie postępowań]	562
Art. 179. [Roczne sprawozdanie]	563
Art. 180. [Zadania własne powiatu]	564
Art. 181. [Zadania zlecone powiatu]	567
Art. 182. [Powiatowe centrum pomocy rodzinie]	568
Art. 183. [Zadania własne samorządu województwa]	569
Art. 184. [Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej samorządu województwa]	570
Art. 185. [Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej]	571
Art. 186. [Zadania wojewody]	572
Art. 187. [Zadania ministra właściwego do spraw rodziny]	573
Art. 187a. [Rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi]	575
Art. 188. [Nagrody pieniężne]	576
Art. 189. [Informacja o realizacji ustawy]	576
Art. 190. [Zlecenie realizacji zadań]	577
I. Wykonywanie zadań publicznych przez podmioty niepubliczne	577
A. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	578
B. Ustawa o pomocy społecznej	578
C. Zamówienia publiczne	580
II. Przekazywanie zadań organizacjom pozarządowym	581
Art. 190a. [Obowiązek udzielenia informacji]	582
Dział VII. Zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (<i>B. Królak</i>).....	583
Art. 191. [Wydatki powiatu]	583
I. Powiat odpowiedzialny za finansowanie pieczy zastępczej	585
II. Porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, porozumienia między jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie obejmującym pobyt dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	590
III. Ponoszenie wydatków przez gminę, zwrot wydatków	592
IV. Spory o własność	594

Art. 192. [Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka]	595
Art. 193. [Koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej]	602
Art. 194. [Decyzja]	620
I. Decyzja ustalająca opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	621
II. Zmiana lub uchylenie ostatecznej decyzji dotyczącej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	626
III. Uchwała rady powiatu określająca szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	630
IV. Decyzja w sprawie udzielenia ulg w opłacie za pobyt dziecka w pieczy zastępczej ..	633
Art. 195. [Podział kosztów]	639
I. Dzielenie między gminę i powiat opłaty uzyskanej od rodzica/rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	640
II. Obowiązek zaliczenia uzyskanej opłaty na poczet należności najdawniej wymagalnych	640
Art. 196. [Średnie miesięczne wydatki; obliczenie]	641
Art. 196a. [Dodatek wychowawczy, źródła finansowania, koszty obsługi]	647
I. Finansowanie dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty oraz kosztów ich obsługi	648
II. Wysokość kosztów obsługi dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty	648
III. Przeniesienie wydatków budżetowych z przeznaczeniem na realizację dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty	649
Art. 197. [Dotacje celowe]	650
Dział VIII. Kontrola wojewody (<i>M. Rączka, B. Królak</i>)	655
Art. 197a. [Uprawnienia wojewody] (<i>M. Rączka</i>)	655
Art. 197b. [Zespół inspektorów upoważnionym do prowadzenia czynności kontrolnych] (<i>M. Rączka</i>)	659
Art. 197c. [Wniosek o pomoc] (<i>M. Rączka</i>)	660
Art. 197d. [Zalecenia pokontrolne] (<i>M. Rączka</i>)	661
Art. 197e. [Cofnięcie zezwolenia] (<i>M. Rączka</i>)	663
Art. 197f. [Delegacja ustawowa] (<i>B. Królak</i>)	664
Art. 197g. [Zastosowanie przepisów KPA] (<i>B. Królak</i>)	669
Art. 198. [Niezastosowanie się do zaleceń pokontrolnych] (<i>B. Królak</i>)	669
Art. 199. [Decyzja] (<i>B. Królak</i>)	671
I. Wymierzanie kary pieniężnej	672

II. Odwołanie od kary pieniężnej	672
III. Odsetki od kary pieniężnej, egzekucja kary pieniężnej	673
Art. 200. [Dochód budżetu państwa] (B. Królak)	674
Dział IX. Zmiany w przepisach obowiązujących	675
Art. 201–225. (pominięte)	675
Dział X. Przepisy przejściowe i końcowe (M. Rączka, B. Królak)	677
Art. 226. [Zmiany spowodowane niniejszą ustawą] (M. Rączka)	677
Art. 227. [Programy szkoleń] (M. Rączka)	681
Art. 228. [Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze] (M. Rączka)	681
Art. 229. [Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze] (M. Rączka)	683
Art. 230. [Maksymalna liczba dzieci] (M. Rączka)	685
Art. 231. [Maksymalna liczba dzieci] (M. Rączka)	686
Art. 232. [Wiek dzieci] (M. Rączka)	686
Art. 232a. [Przydzielenie rodzinie asystenta rodziny] (M. Rączka)	687
Art. 232b. [Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi] (M. Rączka)	687
Art. 233. [Opieka koordynatora] (M. Rączka)	688
Art. 234. [Działalność dotychczasowych rodzin] (M. Rączka)	689
Art. 235. [Okres doświadczenia] (M. Rączka)	689
Art. 236. [Pracownicy] (B. Królak)	690
I. Przekształcenia stosunków pracy pracowników zatrudnionych w dotychczasowych placówkach	690
II. Maksymalny okres zatrudnienia w placówkach dotychczasowych pracowników, którzy nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych w WspRodzU dla danego stanowiska	692
Art. 237. [Stosowanie przepisów] (B. Królak)	692
Art. 238. [Wyłączenie stosowania przepisów] (B. Królak)	698
Art. 239. [Informacja] (B. Królak)	700
Art. 240. [Stosowanie przepisów] (B. Królak)	701
I. Stosowanie przepisów dotychczasowych do określonej grupy osób usamodzielnianych	701
II. Zaliczenie okresów pobytu w określonych formach opieki i instytucjach do okresów pobytu w pieczy zastępczej	704

III. Nabywanie prawa do pomocy na kontynuowanie nauki po odmowie jego przyznania na podstawie dotychczasowych przepisów z powodu nieprzebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo niespełnienia kryterium dochodowego	705
Art. 241. [Delegacja] (B. Królak)	708
Art. 242. [Postępowania w sprawie przysposobienia] (B. Królak)	713
Art. 243. [Stosowanie przepisów] (B. Królak)	713
Art. 244. [Likwidacja publicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych] (B. Królak) ..	714
Art. 245. [Niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze] (B. Królak)	717
I. Prowadzenie ośrodka adopcyjnego po 1.1.2012 r.	717
II. Wyznaczenie ośrodków adopcyjnych do prowadzenia wojewódzkiego banku danych	719
Art. 246. [Pracownicy] (B. Królak)	720
Art. 247. [Delegacja] (B. Królak)	721
Art. 248. [Waloryzacja wynagrodzeń i świadczeń] (B. Królak)	723
Art. 249. [Waloryzacja] (B. Królak)	724
Art. 250. [Dotychczasowe przepisy wykonawcze] (B. Królak)	726
Art. 251. [Wejście w życie] (B. Królak)	728
Część II. Wzory dokumentów (M. Rączka, B. Królak)	729
Wzór Nr 1. Zezwolenie starosty na prowadzenie placówki	731
Wzór Nr 2. Zezwolenie wójta na prowadzenie placówki	733
Wzór Nr 3. Wniosek o zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego	735
Wzór Nr 4. Oświadczenie o pobycie w pieczy zastępczej po osiągnięciu pełnoletności ..	738
Wzór Nr 5. Pełnomocnictwo dla pracownika PCPR w sprawie o alimenty	739
Wzór Nr 6. Pozew o alimenty	740
Wzór Nr 7. Wniosek egzekucyjny w sprawie o alimenty	742
Wzór Nr 8. Wniosek o wydanie odpisu prawomocnej ugody/wyroku oraz wydanie tytułu wykonawczego	744
Wzór Nr 9. Upoważnienie zarządu powiatu do sprawowania kontroli	745
Wzór Nr 10. Upoważnienie zarządu województwa do sprawowania kontroli	746
Wzór Nr 11. Umowa – zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	747
Wzór Nr 12. Umowa o pełnienie funkcji rodziny pomocowej	751
Wzór Nr 13. Decyzja w sprawie przyznania świadczenia na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej	755
Wzór Nr 14. Decyzja w sprawie przyznania rodzinie zastępczej niezawodowej dodatku z tytułu niepełnosprawności	758
Wzór Nr 15. Decyzja w sprawie przyznania rodzinie zastępczej niezawodowej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania pełnoletniego przebywającego w tej rodzinie	761

Wzór Nr 16. Decyzja w sprawie przyznania rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania pełnoletniego przebywającego w tej rodzinie	765
Wzór Nr 17. Decyzja w sprawie przyznania rodzinie zastępczej świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.....	769
Wzór Nr 18. Decyzja w sprawie przyznania rodzinie zastępczej dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	771
Wzór Nr 19. Uchwała zarządu powiatu w sprawie nadania regulaminu placówki opiekuńczo-wychowawczej	774
Wzór Nr 20. Wniosek do wojewody o wyrażenie zgody na likwidację placówki opiekuńczo-wychowawczej/regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej/interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego	775
Wzór Nr 21. Uchwała rady powiatu w sprawie zwiększenia wysokości środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego prowadzonych przez powiat	776
Wzór Nr 22. Decyzja w sprawie przyznania placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego dodatku do zryczałtowanej kwoty na małoletniego (na wniosek)	777
Wzór Nr 23. Decyzja w sprawie przyznania placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego dodatku do zryczałtowanej kwoty na małoletniego (z urzędu)	780
Wzór Nr 24. Wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22.12.2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej	784
Wzór Nr 25. Opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	787
Wzór Nr 26. Opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	788
Wzór Nr 27. Opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	789
Wzór Nr 28. Decyzja w sprawie przyznania pomocy na kontynuowanie nauki	790
Wzór Nr 29. Decyzja w sprawie przyznania pomocy na usamodzielnienie	794
Wzór Nr 30. Decyzja w sprawie przyznania pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej	798
Wzór Nr 31. Procedura udzielania pomocy usamodzielnianym wychowankom	802
Załącznik Nr 1 do wzoru Nr 31. Oświadczenie o pozostaniu w pieczy zastępczej po 18. roku życia	809
Załącznik Nr 2 do wzoru Nr 31. Kwestionariusz wywiadu z osobą opuszczającą pieczę zastępczą.....	811
Załącznik Nr 3 do wzoru Nr 31. Kwestionariusz wywiadu. Aktualizacja sytuacji osoby usamodzielnianej	823

Załącznik Nr 4 do wzoru Nr 31. Pismo do rodzin o wyborze opiekuna procesu usamodzielnienia	826
Załącznik Nr 5 do wzoru Nr 31. Druk potwierdzający wybór opiekuna ...	827
Załącznik Nr 6 do wzoru Nr 31. Druk potwierdzający zmianę wyboru opiekuna	828
Załącznik Nr 7 do wzoru Nr 31. Indywidualny plan działania	830
Załącznik Nr 8 do wzoru Nr 31. Indywidualny program usamodzielnienia	839
Załącznik Nr 9 do wzoru Nr 31. Pismo do osoby usamodzielnianej o konieczności sporządzenia Indywidualnego planu usamodzielnienia.....	865
Załącznik Nr 10 do wzoru Nr 31. Indywidualny program usamodzielnienia – ocena okresowa	866
Załącznik Nr 11 do wzoru Nr 31. Indywidualny program usamodzielnienia – weryfikacja	872
Załącznik Nr 12 do wzoru Nr 31. Indywidualny program usamodzielnienia – ocena końcowa	875
Załącznik Nr 13 do wzoru Nr 31. Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki	883
Załącznik Nr 14 do wzoru Nr 31. Wniosek o udzielenie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie	884
Załącznik Nr 15 do wzoru Nr 31. Protokół oględzin miejsca zamieszkania.....	886
Załącznik Nr 16 do wzoru Nr 31. Wniosek o udzielenie pomocy na zagospodarowanie.....	888
Załącznik Nr 17 do wzoru Nr 31. Wniosek o przyznanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	890
Załącznik Nr 18 do wzoru Nr 31. Kontrakt dotyczący osoby usamodzielnianej w zakresie wydatków związanych z wynajmowaniem mieszkania.....	891
Załącznik Nr 19 do wzoru Nr 31. Ocena realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym	893
Wzór Nr 32. Karta dziecka, w tym metryka prowadzenia sprawy, stanowiąca załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy	895
Wzór Nr 33. Kwestionariusz wywiadu adopcyjnego, stanowiący załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 20.8.2015 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy	904
Wzór Nr 34. Upoważnienie zarządu województwa do sprawowania kontroli	907
Wzór Nr 35. Wniosek o rozstrzygnięcie sporu o własność	908
Wzór Nr 36. Decyzja w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	910

Wzór Nr 37. Decyzja w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.....	913
Wzór Nr 38. Wniosek o uchylenie kurateli	915
Wzór Nr 39. Wniosek o ustalenie kuratora dla osoby nieobecnej	916
Wzór Nr 40. Zarządzenie starosty w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	918
Wzór Nr 41. Zarządzenie marszałka województwa w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	919